

Poziv mladini!

Kardinal nadškof dr. Schulte v Kölnu v Nemčiji je izdal, kakor poroča vatikanski list »Osservatore Romano«, na svoje vernike pastirsko pismo, v katerem se obrača do mladine s temi besedami: »Mladina se živo udeležuje vsega, kar je novo, kar je v pokretu, kar je moč. Domovina s svoje strani kliče mladino še bolj kakor odrasle, da sodeluje z njo pri njeni obnovi in obrambi. Tudi naš Zveličar Jezus Kristus je s križa govoril najmlajšemu med apostoli, sv. Janezu. Sedaj v sv. letu se spominjamo poslednjih trenutkov Kristusovega življenja. V teh poslednjih trenutkih velikega petka je mladina, ki ji je bil predstavnik apostol Janez, se zbrala pod križem. V tem času se tudi Cerkev kot skrbna in ljubeča mati obrača v prvi vrsti na mladino.

Nova država je priznala krščanstvo kot versko podlago države. V slovesni obliki konkordata je katoliškim mladinskim društvom zagotovila ne samo obstoj, marveč tudi posebno varstvo. Ona dobro pozna spasonosne in koristne energije te mladine, ona dobro pozna njeno neustrašeno in vztrajno borbo proti razdiralnemu duhu verskega liberalizma in organiziranega boljševiskega brezbožništva. Ona dobro zna, da katoliška mladina predstavlja nezlomljivo jamstvo vdanosti in zvestobe v službi domovine, naroda in države.

Cerkev je prejela od nove države slovesno obljubo ter zaupa tej obljubi. Zato danes vaš škof poziva vse vernike svoje škofije ter opominja vse: duhovnike in laike, moško in žensko mladino, naj so složni v železni edinosti, da tako prenesejo svojo lastno ljubezen na vsa področja v življenju naroda in države. Naj se katoliška mladina ne da v delavnosti in v izvrševanju dejavne bratske ljubezni od nikogar prehiteti, zlasti v prihodnji zimi.« Kardinal se na to obrača do staršev in jih opominja, naj se ozirajo na mladino in

njene težnje ter naj ji dejansko oskrbijo možnost in sredstva za pravo katoliško izobrazbo in za napredek v krščanarodni prosveti in v katoliški nrvnosti. Tako bodo s svojo mladino najboljše služili cerkvi in državi. Pomenljive in upoštevanja vredne besede za mladino in starše!

*

Št. Andraž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 5. novembra, v Društvenem domu štridejansko igro »Koroški tihotapci«. Snov igre je zajeta iz časa bojev za Koroško ter je vseskozi zanimiva. Začetek ob treh popoldne. Vstopnina znaša: sedeži 5, stojišča 3, za otroke 2 Din. Takoj po igri pa se vrši v Društvenem domu vinska trgatav. Vse domačine in sosede vljudno vabimo, da nas posetijo v najobilnejšem številu. Bog živi! — Odbor.

Ženske žrtve drznosti.

Ne samo moški — tudi veliko žensk se je že lotilo v življenju izrednih poklicev ter drznosti, ki so zahtevale — smrtne žrtve.

Stradalka.

18letna Madžarka Freda Litvoy je stradala na sejmu v Budimpešti 9 dni, dokler se ni zgrudila in izdahnila. Omenjena si s stradanjem ni hotela oviti krog glave venca slave, ampak iz vzroka, ki je povsem razumljiv iz ženskega stališča. Bila je zaročena z mlajšim moškim in ta je študiral na Dunaju. Da bi ga lahko poročila in si kupila balo, se ji je rodila nesrečna misel: z javnim stradanjem si prislužiti denar in na ta način uresničiti svoje tolikanj zaželjene načrte. Njen zaročenec ni bil poučen o nevestini nakani. Še le po njeni smrti je zvedel, kako velika je bila njena ljubezen.

Povožena od avtomobila.

Mlada ženščina iz Čikage je hotela za vsako ceno čitati svoje ime po časopisu. Pohlep po časopisni slavi ji je usilil misel: grahovo zrno torkljati z

Henko

Zakaj se mučite s predpranjem?
Henko odloči vso umazanino na
lahak način in izvanredno olajšuje
pranje. Zato: Če namočite
zvečer v Henko perilo,
dela ne boste imeli obilo.

nosom po nasadih krog Michigan-jezera, ob katerem leži Čikago. Na tem izrednem poslu jo je povozil avto in tri dni po nesreči je umrla radi preloma lobanje v bolnici. S svojim res prismojenim načrtom ni pripravila nikomur veselja.

Med levoma.

Na sejmu v Krakavi se je ponašala mlada Poljakinja na ta način, da je bivala in spala med dvema levoma v kletki, ki je bila celo noč razsvetljena. Na ta način se je lahko občinstvo prepričalo na lastne oči, da ne zapušča junakinja svoje zverinske družbe niti v noči. Nekega večera pa je pognal mlad moški ogorek cigarete iz ust in nesreča

mu je uspelo, da je zagrabil zver za gola noca. Dve celi uri je davil volka in bi bil sigurno brez vsakega orožja podlegel, da ni stopil taisto jutro v njegovo kočjo izredno rano sel, ki mu je donal vsakdanjo hrano. Rešitelj je ubil zver od zadaj s polenom. Kljub ranam si je natovoril pastir ubitega volka in se je podal z njim v mesto Tuzla, kjer so mu v bolnici obvezali rane.

Po 29 letih odkrit zločin.

Policija v Olomucu je prejela te dni nepodpisano ovadbo, ki je vsebovala opis pred 29 leti zagrešenega zločina. Nepodpisani ova-

pisa. Tukaj v gozdu pa je usoda žage vsakemu segla do srca; tukaj smo vsi morali poprijeti.

Nadučitelj in Erika sta me pospremila in obljubila, da ostaneta do jutra pri žagarju.

»Za prvo silo bo to,« sem rekel Eriki, »toliko časa, da se zavé iz najhujše zmedenosti.«

Dekle je bilo zelo resnobno. Opazil sem, da ima še vedno pomisleke, ali ni naše nedolžno sankanje povzročilo vse te nesreče. Toda govorila ni o tem. —

Z Boltežarjem sva takoj odrinila proti kočji na barju. Stala je tam čisto temna; toda vežna vrata so bila odprta. Tavalala sva v sobo in prižgala luč. Na mizi so stale skodelice za kavo, na podoknici pa so ležale vedeževalske karte; poleg njih je stala neprižgana svetilnica. Nazadnje sva preiskala vso to malo kočjo; nikogar ni bilo v njej.

»Vlačuga je šla!« je rekel Boltežar. »Čisto gotovo jo je potegnila s Tončetom. Sedaj se mi jasni. Tonče je ukradel svojemu očetu denar, zažgal nato žago, da bi prikril tatvino in je pobegnil s to črno vlačugo čez drn in strn.«

»Da, zdi se, da je tako!« sem mu pritegnil. »Fanta mora gnati brezumna strast k temu dekletu.«

»Prismojen je! Čisto prismojen! No, ne bosta tekla daleč. Kakor hitro se zdani, se popeljem v mesto in ju naznanim državnemu pravdnistvu. Sedaj bova končno le šla spat.«

Med tem, ko sva še poskušala, da bi zaprla vežna vrata, je prišla do naju črna žival. Pes. Začel je cvileče lajati in je bil zelo nemiren. Boltežar je posvetil nanj s svojo svetilnico in rekel:

»Grčarjeva mrcina. Poznam žival. Najbrž išče starih dveh.«

Pes je tulil, cvilil in lajal. Stekel je košček pota po bregu navzdol, se krehavo zopet vrnil k nama, znova začel cviliti in zopet zdirjal po bregu.

»Kaj pa hoče žival? Videti je, kakor da bi naju hotel na nekaj opozoriti. Pojdiva za njim.«

Pes je tekal sem in tja skoraj brez sape. Nekako na tri četrtine pota po bregu doli je obstal in cvileč stekel na levo v gozd.

je hotela, da je priletel še tleči odpadek levu v kletki na nos. Četudi je bilo prestrašenje zveri prav neznatno, je zado-stovalo, da je razljutilo leva. Vrgel se je z vso besnostjo v deklino, ki je sedela v kotu. Predno je utegnil priskočiti na pomoč krotilec, je lev zmlél svojo nedolžno žrtev na smrt. Lastnik zverinj-ka ni imel dovolj s smrtjo mlade juna-kinje. Priredil ji je kar najlepši pogreb, za krsto sta korakala v verige vkovana leva. Pogled na še posmrtno zasmeho-vanje žrtve je občinstvo tako razpalil, da bi bilo linčalo prireditelja, če bi se ne bil skríl pravočasno.

Deklica in opica.

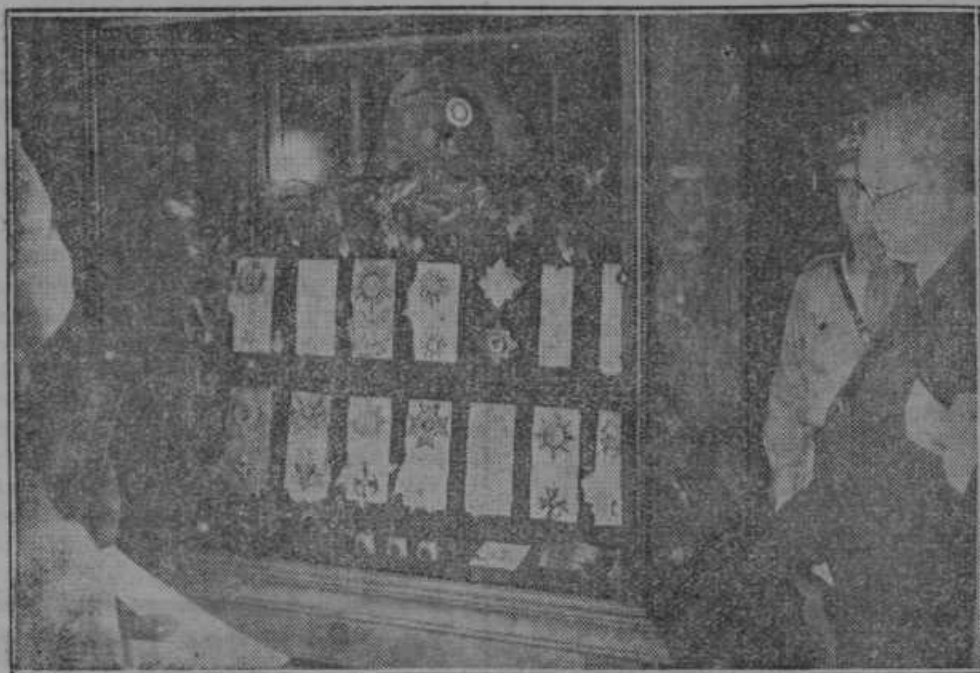
Nekaj podobnega, kakor smo baš kar opisali, se je zgodilo v Montevideo (v severnoameriški državi Minnesota). — Tamkaj je nastopala v cirkusu deklica skupno z opico, kateri pravijo šimpanz. Lepega dne je mučil opico zobobol in ni kazala nobenega veselja za javen nastop pred gledalci. Lastnik cirkusa je skušal žival prisiliti, da bi sedela za mizo. Ker se ni hotela pokoriti, je skočila v deklico, jo dvignila z obema rokama in jo pognala z vso silo ob ste-no igrišča. Deklica si je zlomila roko, se poškodovala na glavi ter na znotraj, a so jo še rešili pravočasno iz ponovne-ga objema opice, ki bi bil sigurno smrt-nonevaren.

Utopljenka.

Nesrečno je končala Amerikanka Ana Frost. Videla je pri predstavah večkrat glumača Houdinija, ki se je dal zvezati na rokah ter nogah, pognati v globoko vodo, kjer se je razvezal z bliskavico. Tudi Ano so zvezali na ro-kah ter nogah in je skočila pri Njujor-ku v reko Hudson. Potapljač jo je pri-velkel iz dna reke po preteku četr-t ure kot utopljenko. Pri priletu pod vodo je zašla pod kos potopljene ladje in iz te zagate se ni mogla rešiti ter je utonila.

Med nebotičnikoma.

V severnoameriškem mestu Los An-geles je najela večja tvrška dve dekli-ci, ki sta skakali z reklamnimi zastava-

Napoleonova odlikovanja in klobuk je nekdo leta 1919 odnesel iz Berlina. Na-poleonovi ostanki so bili sedaj od neznane strani vrnjeni Berlinu.

mi po vrvi, ki je bila razpeta med dve-ma nebotičnikoma. En krivi korak in obe bi bili strmoglavili v globočino. Le-talec, ki je frčal nad njima, se je zani-mal za predstavo in se jima bližal. Ro-pot propelerja je razburkal deklici.

Eni je spodrsnilo na vrvi, vendar jo je še zagrabila tovarišica pravočasno krog členka noge in jo je zadržala. Z vso na-glico pribrzelim gasilcem je uspelo, da so nekako čudežno rešili obe revii iz največje smrtne nevarnosti.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Ze dolgo nismo ime-li tako žalostnih in obenem tako prisrčnih do-kazov ljubezni, kakor na dan sv. Lukeža, ko smo k zadnjemu počitku spremljali našega vzglednega župljana Antona Slaviča. Nedopovedljivo nas je v nedeljo zvečer pretresla vest in bliskovito naglo se je razvedelo po Murskem polju, da je v Bučevcih ob sedmih — od kapi zadet — nenadoma umrl 50 let sta-ri gospodar ponosnega Slavičevega doma, in tako nepričakovano zapustil svojo ženo in tro-

je otrok. Pač menda le varuhi hiš so doma ostali, vsi drugi pa so se v sredo na žalostno pot podali za vozom s telesnimi ostanki bla-gega našega soseda. Še celo bivši oblastni predsednik g. dr. Leskovar, monsig. profesor Vreže, bivša poslanca Žebot in ravnatelj Hra-stelj in dr. Šmajd iz Maribora so došli, da nas s svojo navzočnostjo tolažijo ob taki izgubi. Z ganljivo lepim petjem v cerkvi, na trgu in ob odprtem grobu so častili njegov spomin, mno-žica vencev in poznega jesenskega cvetja mu je postlala zadnje počivališče in z gorečimi molitvami in obilico solz smo spremljali nje-govo dušo pred prestol neskončne Pravice. Pri mrtvaškem opraviilu je obdajalo žalujočega brata g. prelata Mat. Slaviča 15 gg. duhovni-

»Za njim!« je rekel Boltežar. »Le previdno! Tu je vse polno nizke goščave in korenin.«

Posvetil je po tleh. Počasi sva si utrla pot.

»Kako pes laja! Sedaj je zopet obstal.«

Šla sva še košček poti.

Tedaj sem zagledal najstrašnejši prizor, kar sem jih videl v svojem življenju.

Pes je bil iz zameta do polovice izkopal mrtvo žensko truplo.

Bianka!

Čelo je imela zdrobljeno.

»Bianka!« je momljal Boltežar. »Mrtva je. Bog naj ji bo milostljiv!«

Jaz nobene besede nisem spravil iz sebe.

Dva moška sva stala tam precej časa, ne da bi se genila. Pes je boleče cvilil in lizal roko mrtvi deklici. Svetilnica je osvetljevala njeno strahotno izkaženo glavo.

»Nekaj morava storiti. Kaj pa naj storiva?«

»Ne vem!«

Postalo mi je slabo. Nasloniti sem se moral na drevo.

»Ostanite tukaj! Stražite s psom! Skočil bom v vas in pripeljal ljudi.«

In odhitel je s svojo svetilnico; ostal sem v temi sam z mrtvim dekletom in s psom. Prišlo mi je na misel, da bi bila Boltežarjeva dolžnost, da stoji tukaj na straži, mene pa pošlje v vas. Toda nisem mogel več predrugačiti; moral sem ostati pri umorjeni v tem temnem gozdu.

Najpoprej sem zaprl oči. Toda tedaj šele je bilo hudo. Bilo mi je tako slabo, da bi skoraj umrl. Čutil sem, da se bom zvrnil po snegu.

Imeti moram močno voljo. Le ta mi lahko pomaga.

Odpri sem s silo oči in jih uprl v mrliča. V blede mesečini sem videl razbito čelo, s krvjo oblit obraz.

No, bila je mrtva ženska, umorjeno nesrečno dekle! Saj ni bila nikaka prikazen! Česa pa naj se bojim? Stopil bom bliže in si natančno ogle-dal mrliča. Morebiti še kaj odkrijem.

Storil sem tako. Čudovito — svojih nog ni-sem čutil, ko sem se prestopil nekaj korakov. Bile so kakor odmrle. In ko sem zakročil z ro-

duh, gotovo eden od zločincev, javlja, da je leta 1904 zginil brez vsake sledi živinski tr-govec iz Dašič na juž-nem Moravskem. Tolo-vaji so ga v noči na-padli ter do maha ubi-li. Še na pol živega so zavlekli na pokopa-lišče in so ga živega zagreblili. Resnično je nalezl 4 leta za tem priprekopavanju grobov grobokop na okostje, ki ni bilo v krsti. Nikdo se ni prav pobrigal za izredno najdbo. G. žup-nik je blagoslovil okost-njaka, katerega so na novo pokopali. Olomu-ška policija poizveduje za zločincem, katerega je očitno prisilila ne-mirna vest, da je napol odkril pred 29 leti za-grešeni umor.